

Трачова Д. М.

ДОСЛІДЖЕННЯ РОЛІ ПРИСКОРЕНОЇ АМОРТИЗАЦІЇ В СТИМУЛЮВАННІ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

Проведено аналіз формування амортизаційної політики України та її компонентів. Вивчено світовий досвід формування амортизаційної політики підприємств. Досліджено роль прискореної амортизації в стимулюванні інноваційного розвитку підприємств та перспективи її застосування в умовах вступу до Європейського союзу.

Ключові слова: амортизаційна політика, прискорена амортизація, інноваційний розвиток, державне регулювання.

1. Вступ

Прискорення морального зносу основних виробничих фондів підприємств під впливом науково-технічного прогресу призвело до того, що обладнання застаріває швидше, ніж зношується в процесі використання. Цей факт ігнорувався до тих пір, поки не з'явилася реальна перспектива виходу України на світовий ринок, де неможливо конкурувати з іншими виробниками, маючи існуючий рівень техніки та технології переважної частини українських підприємств. У зв'язку з цим облік темпів і рівня морального зносу в усіх його проявах стає дедалі актуальнішою темою [1]. Актуальним і важливим на сучасному етапі є амортизаційна політика. Правильна амортизаційна політика веде до стабільності виробництва, його ефективності.

У світі накопичено величезний досвід використання амортизаційних відрхувань. Його ефективно впровадження в діяльність підприємств України сприятиме його вдосконаленню.

На даний час процес нарахування амортизації підприємствами носить декларативний характер і його якісна складова залежить від розміру та системи оподаткування підприємства.

Суми нарахованої амортизації не розглядаються бухгалтерами в рамках свого прямого призначення, у якості джерела інвестування в оновлення оборотних засобів. Сьогодні економічні реалії такі, що суми нарахованої амортизації використовуються у якості податкового важеля впливу на оподаткований прибуток підприємства. Для суб'єктів господарювання, які знаходяться на загальній системі оподаткування, використання прискорених методів амортизації допомагає збільшити розмір собівартості продукції, а, відповідно, зменшити податок на прибуток. Однак застосування прискорених методів амортизації на практиці відбувається тільки по відношенню до нових необоротних активів.

Вивчення формування амортизаційної політики з суто економічної точки зору без урахування облікової складової призвело до відмінності в трактуванні та порядку визначення економічного призначення ролі амортизації. На даний час облікова функція нарахованої амортизації реалізується тільки у якості регулювання

оподаткування підприємства. Реальної функції відновлення необоротних активів амортизаційна політика підприємства на даний момент не має. Єдиним шляхом переформатування підходів до амортизаційної політики держав і підприємств є поєднання її економічної суті із обліковим механізмом реального накопичення коштів.

2. Об'єкт дослідження та його технологічний аудит

З метою ефективного формування амортизаційної політики українських підприємств проведено дослідження світового досвіду з питань застосування амортизації з метою стимулювання інноваційного розвитку підприємств. Такий досвід застосування амортизаційної політики для прискорення темпів технічного розвитку певної галузі або виробництва в цілому мають багато країн світу, успішнішими серед них є США, країни Євросоюзу та Японії. Остання найбільш відома своїм проривом в застосуванні і генерації новітніх технологій. Саме тому треба брати приклад з цих країн у якості взірця для розробки власної амортизаційної політики.

3. Мета та задачі дослідження

Метою дослідження обрано аналіз існуючого досвіду формування амортизаційної політики підприємств і імплементація його до умов українського економічного простору.

Для досягнення поставленої мети дослідження визначено такі наукові завдання:

1. Провести комплексний аналіз формування амортизаційної політики України та її компонентів.
2. Провести комплексний аналіз світового досвіду формування амортизаційної політики підприємств.
3. Дослідити роль прискореної амортизації та перспективи її застосування в умовах вступу до Європейського союзу.
4. Дати рекомендації, щодо використання різних методів амортизації в процесі визначення ефективної інноваційно-спрямованої амортизаційної політики українських підприємств.

4. Аналіз літературних даних

Дослідженням амортизації та амортизаційної політики підприємств займається багато науковців та практиків з моменту виникнення облікових та економічних теорій до теперішнього часу. Питання формування амортизаційного фонду турбує багато вчених [1–7].

В роботі [2] доведено, що амортизаційна політика є фінансовим важелем впливу на процеси економічного розвитку. При вивченні питання узгодженості податкової кредитної та амортизаційної політики підприємств науковцем в свою чергу приведений розрахунок науковців Інституту аграрної економіки щодо оновлення тракторного парку на рівні технологічної потреби. На підставі цих даних визначено, що 50 % від існуючої потреби покривається за рахунок амортизаційних відрахувань, а по 25 %, відповідно, за рахунок прибутку та інвестиційних коштів «...Але реально нарахована амортизація забезпечує відтворення основних засобів лише на 10 %...» [2].

Запровадження нормативної амортизації дозволило б, з одного боку, повернути амортизації функцію створення фінансових джерел для простого відтворення засобів праці, з іншого — поставило б сільськогосподарські підприємства у рівні умови з різною забезпеченістю технікою та основними засобами з різним їх зносом [3]. Питанням формування амортизаційної політики з боку зміни методології обліку займався автор [4], який при дослідженні питання застосування прискореної амортизації в країнах світу зазначає, що непряма амортизація — це «...непряма пільга, ... що є методом непрямого державного стимулювання розширеного розвитку через створення умов для формування й накопичення на підприємствах фінансових джерел, що забезпечують їх інвестиційну діяльність».

При дослідженні досвіду інших країн визначено, що в останні роки набули поширення прискорені методи накопичення амортизаційних відрахувань. «...Напрямок прискореної амортизації пройшли такі відомі країни, як США і Німеччина. США були однією з перших індустріально розвинених країн, яка застосувала прискорену амортизацію ще в роки Другої світової війни. Політика прискореної амортизації отримала свій розвиток під час податкових реформ 80-х рр. і по теперішній час [5].

Ефективність будь-якого методу нарахування амортизації стрімко підвищується при застосуванні своєчасних та об'єктивних переоцінок необоротних активів. Однак науковці вважають, що прискорена амортизація призведе до викривлення реального фінансового результату, а система переоцінки — до викривлення вартості чистих активів підприємства. Для усунення запропоновано скористатися досвідом Франції «...де передбачено створення резерву з прискореної амортизації. Передумовою й причиною створення в складі акціонерного капіталу резерву з прискореної амортизації є необхідність позбавлення впливу прискореної амортизації на величину чистих активів і залишкову вартість основних засобів акціонерного товариства» [5].

Питання амортизації торкається автор [6] при розгляді джерел формування фінансових ресурсів сільськогосподарських підприємств. Він зазначає, що власні джерела фінансових ресурсів, до яких входить і амортизація, повинні покривати лише їх мінімальну необхідність, при цьому він відносить амортизаційну політику до зовнішніх чинників формування фінансових ресурсів,

оскільки підприємство може формувати такі ресурси тільки за умов сприятливого зовнішнього середовища.

В роботі [7] зазначається, що амортизаційна політика є складовою фінансової політики підприємства і держави та зазначає, що існуюча фінансова політика породжує «...низку суперечностей між: інтересами суб'єктів аграрної сфери і фіскальними інтересами держави; ціною грошей і рентабельністю виробництва; рентабельністю власного виробництва і рентабельністю фінансових ринків; інтересами виробництва і фінансової служби...».

В цьому випадку доцільно екстраполювати таку тенденцію і на амортизаційну політику, тобто напрямком її розвитку слід вважати пошук оптимального співвідношення між фінансовим інтересом держави та суб'єктів господарювання.

Проте і в даний час немає чіткого визначення напрямів формування амортизаційної політики, немає єдиного розуміння суті амортизації, відсутня єдина точка зору щодо функцій амортизації. Залишаються невирішеними деякі питання амортизаційної політики як складової частини інвестиційного менеджменту, практично не розглянутим залишається питання щодо її розробки та оптимізації.

5. Матеріали та методи досліджень

Для вирішення поставлених завдань було використано наступні методи: аналізу та синтезу, логічного узагальнення, порівняльного співставлення, бібліографічний і монографічний методи.

Методологічною основою дослідження системи бухгалтерського обліку служать філософські та загальнонаукові методи пізнання явищ і процесів. З метою обґрунтування понятійного апарату застосовані методи наукового абстрагування та синтезу. Бібліографічний метод дослідження застосовано при вивченні генезису розрахунків амортизаційних відрахувань, як об'єкта обліку; метод класифікації — для систематизації показників.

Системний підхід використаний при вивченні концептуальних положень обліку та аудиту амортизаційних відрахувань основних засобів. В результаті поєднання системного підходу, історичного методу, методів аналізу і синтезу систематизовано існуючі теоретичні положення щодо визначення окремих економічних явищ.

Емпіричні, теоретичні та загально логічні методи наукового пізнання використані з метою визначення стану і шляхів вдосконалення обліку амортизаційних відрахувань основних засобів на підприємствах; абстрагування — для розробки пропозицій щодо вдосконалення процесу формування амортизаційної політики підприємства.

6. Результати досліджень

Механізм здійснення амортизаційних відрахувань сьогодні має яскраво виражений пасивний характер. Тому особлива роль у вирішенні даної проблеми відводиться процесу формування і реалізації ефективної амортизаційної політики господарюючих суб'єктів.

На сучасному етапі амортизаційні відрахування розглядаються, в першу чергу, не як витрати, а як фінансові ресурси суб'єктів господарської діяльності, які є достатнім джерелом фінансування інвестицій, необхідним для відтворення основного капіталу.

В умовах високої вартості і недоступності для більшості підприємств залучених і позикових коштів

фінансування інвестицій, власні ресурси, в тому числі і амортизаційні відрахування, повинні стати ваговим джерелом зростання обсягів інвестицій, необхідних для розвитку, зростання прибутковості, ринкової вартості та інвестиційної привабливості підприємств.

Тим часом амортизаційні відрахування сьогодні недостатньо активно використовуються при фінансуванні інвестицій в основний капітал підприємств. Такий стан можна пов'язати з незацікавленістю підприємств в проведенні ефективної амортизаційної політики, спрямованої на активізацію інвестиційної діяльності за рахунок власних коштів.

Здійснені в останні роки спроби по реформуванню амортизаційної системи (відміна податкового методу нарахування амортизації тощо) так і не дали вагомим економічного ефекту. В умовах дефіциту джерел фінансування інвестицій, високої вартості позикових коштів, банківських кредитів, амортизаційна політика так і не стала важелем активізації інвестиційної діяльності підприємств [8].

В результаті, основне завдання амортизаційної політики — підвищення інвестиційної активності і прискорення оновлення основних фондів — залишається невиконаним. У зв'язку з цим потрібно більш детальне вивчення проблем формування і реалізації амортизаційної політики, від ефективності якої залежить не тільки економічний і матеріально-технічний стан окремих підприємств, а й добробут держави в цілому.

Розробка прогресивної стратегії формування та механізму реалізації амортизаційної політики підприємств, оцінка її ефективності стає пріоритетним завданням, особливо в умовах недостатньо глибокої опрацьованості даної теми в попередніх дослідженнях вчених та економістів. Розгляд питання нарахування амортизації і формування амортизаційного фонду починають в контексті існуючих методів нарахування амортизації. Різноманітність використовуваних методів амортизації вимагає їх класифікації. Над цим питанням працювало багато українських і закордонних вчених. Розроблені ними класифікації мають багато спільних рис і розділяють методи амортизації на лінійні та перемінні.

Лінійна амортизація основана на регулярному та рівномірному списанні вартості необоротних активів та використовується у якості основного методу нарахування амортизації в країнах Східної Європи. Це найбільш прості і розповсюджені методи амортизації завдяки простому алгоритму нарахування амортизації. Однак основним недоліком таких методів є відсутність врахування фактичного експлуатаційного навантаження на об'єкт нарахування амортизації.

При обранні методів лінійної амортизації підприємства Східної Європи віддають перевагу методу фіксованої подвійної амортизації, яка дозволяє отримати амортизаційні відрахування в період найбільшого навантаження на виробничі потужності та отримання максимальної економічної вигоди від їх експлуатації.

Метод складних відсотків або метод анuitету припускає, що нарахована амортизація — це та сума, якої вистачає для компенсування здійсненого капіталовкладення, збільшена на встановлений відсоток. Підприємство припускає, що кошти, які були витрачені на придбання необоротного активу, могли бути інвестовані іншим шляхом та приносити прибуток у вигляді нарахованих відсотків. Після чого і актив, і відсоток спису-

ються рівними частинами протягом строку корисного використання. Використовується такий метод переважно для орендних операцій. Дуже багато спільних рис має метод зовнішніх капіталовкладень, з тією відмінністю, що кошти можуть бути інвестовані в цінні папери.

Нелінійні методи амортизації відрізняються варіабельністю амортизаційних відрахувань протягом строку корисного використання. Наприклад, виробничий метод нарахування амортизації встановлює тісний зв'язок між інтенсивністю використання необоротного активу та сумами амортизаційних відрахувань.

В сучасних умовах господарювання надзвичайної важливості набуває своєчасне накопичення амортизаційних сум з урахуванням не тільки матеріального, але і морального зносу необоротних активів підприємства. Таким чином прискорені нелінійні методи нарахування амортизації мають широке розповсюдження в прогресивних країнах із розвинутою економікою [8].

Прискорена амортизація передбачена в багатьох країнах світу, таких, як Австрія, Бельгія, Данія, Фінляндія, США, Італія, Японія, Португалія, Швеція. Зокрема, закон США «Про податкову реформу» 1986 року надав державній податковій політиці більшу цілеспрямованість, хоча і звужив застосування дозволених раніше податкових пільг. Так, строки амортизації були збільшені, але в основному лише на пасивну частину основних фондів — на будівлі та споруди: до 31,5 року (раніше було 10–15 років) для нежитлових та 27,5 років для житлових приміщень. Для активної їх частини амортизаційне їх списання протягом 5 років, причому дозволялося в перші два роки списувати близько 64 % від вартості обладнання. В теперішній час в США для обладнання приборів та обладнання, які використовуються для науково-дослідних робіт зі строком служби більше чотирьох років та менш 10 років встановлений строк амортизації 5 років. В Японії система прискореної амортизації введена для тих суб'єктів господарювання, які застосовують енергозберігаюче обладнання, або таке, яке не шкодить навколишньому середовищу [9].

Вивчення досвіду застосування амортизації в США дозволяє простежити 6 хвилю амортизаційної реформи, починаючи з 1957 року:

- прискорена амортизація в 1957 році;
- інвестиційний податковий кредит в 1962 році;
- поширення переліку випадків прискореної амортизації з 1981 по 1986 роки;
- амортизаційна премія 30 % з 2002 по 2005 роки;
- 50 % амортизаційної премії, але лімітованій по сумі з 2008 по 2009 рік введення в дію стандарту IRS 179 (максимальна сума списання 500 тис. дол., при загальній сумі придбаного обладнання — 2 млн. дол., при перевищенні цих сум — 50 % списання, а потім — звичайна амортизація) [10].

Особливим фактором, на який слід звернути увагу українським реформаторам є якісний оперативний моніторинг результатів втілення прискорених методів амортизації у якості стимулюючого фактору інноваційного розвитку.

Окремі країни припинили застосування цих методів з причини дисбалансу інтересів підприємств і держави, оскільки категорія амортизації є дуалістичною і повинна зберігати рівновагу між відновленням виробничих потужностей і регулятором податкових надходжень. Так, в Італії прискорена амортизація не застосовується

з 2006 року, а в Австрії навпаки введена в 2009 році як тимчасова міра стимулювання інвестицій в приватний сектор. Країнами світу широко застосовується модифікована система прискореної амортизації [11].

Одночасно з внутрішньодержавним регулюванням для країн Європейської спільноти важливим є регулювання Європейського союзу, оскільки втілення прискореної амортизації може трактуватися як державна підтримка певної частини економіки. Так, представники комісії з регулювання цього питання вважають амортизацію доходом або зменшенням оподаткування, який дозволяє платнику податків відшкодувати вартість деяких видів майна. Більшість видів матеріального майна (за винятком, землі), таких як будівлі, обладнання, транспортні засоби, меблі та інструменти амортизуються. Точно так же, деякі нематеріальні активи, такі як патенти, авторські права та комп'ютерне програмне забезпечення також амортизуються.

Для того, щоб платнику податків дозволялося шляхом нарахування амортизації зменшити базу оподаткування, майно повинно відповідати всім наступним вимогам:

- платник податків повинен володіти правом власності на майно або ж бути його орендарем;
- платник податків зобов'язаний використовувати майно в бізнесі або в діяльності, що приносить дохід, якщо платник податків використовує майно для бізнесу та для особистих потреб, зменшити базу оподаткування дозволяється тільки в частині комерційного використання цього майна;
- майно повинно мати термін служби більше одного року;
- знос починається тоді, коли платник податків використовує майно в бізнесі або для отримання доходу. Майно перестає амортизуватися, коли повністю відновлена вартість майна або воно перестає використовуватися [12].

Платник податків повинен визначити кілька пунктів для забезпечення належної амортизації майна, в тому числі:

- метод амортизації майна;
- клас експлуатації активу;
- чи є майно необоротним активом;
- чи має право платник податків на будь-який «бонус» в перший рік амортизації;
- визначення вартості, яка амортизується [12].

Питання застосування різних схем амортизаційних відрахувань стало ключовим при обговоренні економічних питань спільною робочою групою при Європейській комісії в Брюсселі 10 березня 2005 року. Деякі з членів цієї групи вважали, що без обов'язкової амортизації не може бути ніякої гарантії однаковості в застосуванні «загальної» консолідованої податкової бази. Деякі представники комісії вважали, що застосовувані методи і деякі варіанти амортизації повинні бути залишені відкритими для того, щоб компанії-платники податків відображали реальний стан справ в належному порядку. Проте, виключень не повинно бути занадто багато, щоб не допустити збільшення складності системи.

Деякі члени робочої групи вважали, що питання амортизації тісно пов'язане з фінансовими результатами і тому вони повинні бути розглянуті в поєднанні з питанням оцінки збитковості підприємств. Вони вважали, що проблема пов'язана з тим, що оцінку економічної ефективності підприємств для цілей оподаткування слід розглядати протягом більш тривалого періоду, чим один рік.

Інші висловили думку про те, що розподіл ціни придбання активу протягом строку корисного використання активу та відшкодування збитків в наступні роки технічно дві різні проблеми.

При обговоренні була висловлена думка, що опціонна система дозволяє податковій амортизації функціонувати, якщо буде потреба, як інвестиційний стимул — якщо компанія робила втрати не було б ніякого стимулу в примусі компанії вимагати податкової амортизації.

Майже всі члени погодилися з тим, що економічний власник повинен мати можливість амортизувати актив в конкретних умовах. Два члена підкреслили, що активи не повинні бути знецінені більше ніж у одного платника податків в той же час. Деякі члени вважали, що правило власності є корисним загальним правилом, але в якості альтернативи — людині, яка приймає ризики, повинно бути дозволено амортизувати актив, при певних обставинах. При цьому основну увагу було зосереджено на амортизації майна, придбаного за договором лізингу [13].

Однак з огляду до вступу України до Європейської спільноти такий крок до втілення прискореної амортизації повинен отримати погодження Європейської комісії. Сподівання на позитивне рішення підтверджує досвід Іспанії. Європейська комісія ухвалила, що нова іспанська система ранньої амортизації вартості певних активів, придбаних за рахунок лізингу не є державною допомогою відповідно до правил ЄС, зокрема, тому що він не є селективним.

Хоакін Альмунія, віце-президент Європейської комісії, який відповідає за політику в області конкуренції, сказав: «Після довгого обговорення, ми змогли схвалити нову фінансову схему оренди, яка сумісна з державними правилами допомоги ЄС на основі останніх пропозицій, представлених іспанською владою. Ця нова, схема, як приклад, дозволяє вирішувати проблеми іспанської суднобудівної галузі без спотворення конкуренції на єдиному ринку ЄС» [13].

Описана схема дозволяє з боку іспанської влади зменшити для цілей оподаткування вартість певних активів, придбаних в лізинг, як тільки починається їх використання у виробництві, без необхідності чекати переходу прав власності. Це створює додаткові можливості для іспанських платників податків прискорити вирахування таких витрат з посиленням на платежі за договором лізингу.

Розслідування Комісії показало, що схема не є державною допомогою відповідно до правил ЄС, так як вона не компенсує зобов'язання. Схема застосовується до всіх видів матеріальних капітальних активів, придбаних в лізинг, за умови, що вони виготовлені відповідно до технічних специфікацій покупця, і що потрібно, принаймні рік, щоб зробити їх. Окрім того, цей захід автоматичний і не підлягає попередньому затвердженню з боку податкових органів. Рішення дозволяє застосування прискореної амортизації в якості стимулюючих заходів в майбутньому [14].

7. SWOT-аналіз результатів дослідження

Сильною стороною у проведеному дослідженні є аналіз світового досвіду застосування прискорених методів амортизації у якості стимулюючого до інноваційного розвитку важеля та виділення привабливих і стримуючих рис.

Слабкою стороною є те, що дані про ефективність застосування прискорених методів амортизації є опосередкованими, немає можливості співставлення даних світової статистики із українськими даними з причини

відмінностей в обліку на відсутності необхідних статистичних даних в Україні.

Можливостями для подальших досліджень є переймання досвіду зарубіжних країн щодо формування амортизаційної політики підприємств з огляду на інноваційну складову розвитку виробничих потужностей і розробка гнучкого механізму реагування нормотворчого апарату на здійснені реформи.

Загрозами для результатів проведених досліджень є те, що українська система обліку відводить питанню амортизації невелике значення і не дозволяє формувати амортизаційну політику виходячи зі світового досвіду. Крім того, на даний час держава виконує переважно фіскальну, а не регуляторну і стимулюючу до розвитку функцію.

8. Висновки

1. Проведено комплексний аналіз формування амортизаційної політики України та її компонентів. Визначено, що амортизаційна політика українських підприємств формується номінально, застосовуються переважно прямолінійні методи нарахування амортизації. Доведено, що державне регулювання амортизаційної політики має велику кількість протиріч. Так нормативна база з ведення бухгалтерського обліку не має належного застосування оскільки вони суперечать нормам Податкового кодексу. Господарючі суб'єкти не мають можливості маневрування складовими амортизаційної політики, а саме строками корисного використання, методами нарахування амортизації, які застосовуються для окремих груп необоротних активів, визначення справедливої ринкової вартості необоротних активів.

2. Проведено комплексний аналіз світового досвіду формування амортизаційної політики підприємств. Визначено її ключову роль в стимулюванні інноваційного розвитку підприємств в різних країнах світу.

3. Досліджено роль прискореної амортизації в стимулюванні інноваційного розвитку підприємств та перспективи її застосування в умовах вступу до Європейського союзу. Вивчено практику обговорення таких заходів стосовно інших країн співдружності і практику отримання позитивних рішень.

4. Запропоновано залучення досвіду застосування прискореної амортизації в формуванні облікової політики українських підприємств. Вважаємо, що цей крок має бути тимчасовим і незважаючи на недоотримання бюджетних коштів, у переважній більшості країн він мав позитивні результати. Застосування прискореної амортизації повинно стимулювати технічну революцію та перевести економіку країни на новий рівень.

Література

1. Жердев, Є. В. Методичні засади формування амортизаційної політики на підприємствах [Електронний ресурс] / Є. В. Жердев // Облік і фінанси АПК: бухгалтерський портал. — Режим доступу: \www/URL: <http://magazine.faa.org.ua/metodichni-zasadi-formuvannya-amortizaciynoi-politiki-na-pidpriemstvah.html>
2. Олійник, О. В. Фінансово-кредитні важелі ефективного відновлення сільськогосподарського виробництва [Електронний ресурс] / О. В. Олійник // Облік і фінанси АПК: бухгалтерський портал. — Режим доступу: \www/URL: <http://magazine.faa.org.ua/finansovo-kreditni-vazheli-efektivnogo-vidtvorennya-silskogospodarskogo-virobnictva.html>
3. Кленін, О. До питання впливу реформування державної амортизаційної політики в Україні на процес відтворення капіталу промислових підприємств [Текст] / О. Кленін // Вісник економічної науки України. — 2006. — № 2. — С. 109–112.

4. Крапля, І. В. Прискорена амортизація як елемент облікової політики акціонерного товариства АПК [Електронний ресурс] / І. В. Крапля // Облік і фінанси АПК: бухгалтерський портал. — Режим доступу: \www/URL: <http://magazine.faa.org.ua/priskorena-amortizaciya-yak-element-oblikovoi-politiki-akcionernogo-tovaristva-apk.html>
5. Караваева, Н. Налоговое стимулирование инвестиций: опыт США [Текст] / Н. Караваева // Налоги. — 1995. — № 7. — С. 4–6.
6. Гудзь, О. Є. Джерела формування фінансових ресурсів сільськогосподарських підприємств [Електронний ресурс] / О. Є. Гудзь // Облік і фінанси АПК: бухгалтерський портал. — Режим доступу: \www/URL: <http://magazine.faa.org.ua/dzherela-formuvannya-finansovih-resursiv-silskogospodarskih-pidpriemstv.html>
7. Правдюк, О. Л. Сутність, завдання та контур фінансової політики в аграрній сфері економіки [Електронний ресурс] / О. Л. Правдюк // Облік і фінанси АПК: бухгалтерський портал. — Режим доступу: \www/URL: <http://magazine.faa.org.ua/sutnist-zavdannya-ta-kontur-finansovoi-politiki-v-agrarniy-sferi-ekonomiki.html>
8. Трачова, Д. М. Амортизаційна політика інших держав: досвід та перспективи застосування [Текст] / Д. М. Трачова // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки». — 2016. — № 18. — С. 182–185.
9. Comparing Practices in R&D Tax Incentives Evaluation [Electronic resources]: Final Report / Expert Group on R&D Tax Incentives Evaluation. — Brussels: European Commission. Directorate General — Research, October 31, 2008. — 145 p. — Available at: \www/URL: http://eureka.sbs.ox.ac.uk/3516/1/Comparing_practices_in_R%26D_Tax_Incentives_Evaluation.pdf
10. Over depreciation logic is not triggered in depreciation calculation — FI/CO [Electronic resources] // Support Portal. — Available at: \www/URL: <https://apps.support.sap.com/sap/support/knowledge/preview/en/1845832>
11. A Brief Overview of Depreciation [Electronic resources] // IRS. — August 24, 2016. — Available at: \www/URL: https://www.irs.gov/businesses/small-businesses-self-employed/a-brief-overview-of-depreciation?_ga=1.39823844.634677569.1480773710
12. IASB clarifies depreciation and amortisation [Electronic resources] // Deloitte Global Services Limited. — May 12, 2014. — Available at: \www/URL: <http://www.iasplus.com/en/news/2014/05/depreciation>
13. Summary Record of The Meeting of The Common Consolidated Corporate Tax Base Working Group [Electronic resources]: CCCTB/WP/009 // European Commission. — Brussels, 21 April 2005. — Available at: \www/URL: http://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/resources/documents/taxation/company_tax/common_tax_base/ccctbsummary_2ndmeeting_en.pdf
14. State aid: the Commission approves a new Spanish scheme for the early depreciation of assets acquired via finance leases [Electronic resources] // European Commission. — Brussels, 20 November 2012. — Available at: \www/URL: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-12-1241_en.pdf

ИССЛЕДОВАНИЕ РОЛИ УСКОРЕННОЙ АМОРТИЗАЦИИ В СТИМУЛИРОВАНИИ ИННОВАЦИОННОГО РАЗВИТИЯ ПРЕДПРИЯТИЯ

Проведен анализ формирования амортизационной политики Украины и ее компонентов. Изучен мировой опыт формирования амортизационной политики предприятий. Исследована роль ускоренной амортизации в стимулировании инновационного развития предприятий и перспективы ее применения в условиях вступления в Европейский Союз.

Ключевые слова: амортизационная политика, ускоренная амортизация, инновационный развитие, государственное регулирование.

Трачова Дар'я Миколаївна, кандидат економічних наук, доцент, кафедра обліку і оподаткування, Таврійський державний агротехнологічний університет, Мелітополь, Україна, e-mail: wwt2006@yandex.ru.

Трачѳва Дарья Николаевна, кандидат экономических наук, доцент, кафедра учета и налогообложения, Таврический государственный агротехнологический университет, Мелитополь, Украина.

Trachova Darya, Tavia State Agrotechnological University, Melitopol, Ukraine, e-mail: wwt2006@yandex.ru